

Ho?görü Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ho?görü Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23063>

Özet

Ho?görü Tutum Ölçe?i, bireylerin ho?görü kavram?na yönelik tutumlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle ilkokul düzeyindeki ö?rencilerin sosyal bilgiler program?nda yer alan de?erlere yönelik tutumlar?ndaki de?i?imi de?erlendirmek için kullan?lmif?tır. Bu geli?tirme çal??mas?, yarat?c? drama yönteminin ö?rencilerin ho?görü düzeyleri üzerindeki etkisini inceleyen akademik bir ara?tırmanın parçası olarak Erdem-Zengin ve Yalç?nkaya (2016) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, Likert Tipi derecelendirme yap?sına sahiptir ve sağlam güvenilirlik katsayıları sergilemektedir.

Anahtar Kelimeler

Ho?görü, Tutum, Sosyal Bilgiler, Yarat?c? Drama, Psikometrik Geli?tirme, ?lkokul E?itimi.

Yazarlar

Erdem-Zengin, E., Yalç?nkaya, E.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, hedef alınan popülasyonun (genellikle ilkokul ö?rencileri) ho?görüye yönelik sahip oldu?u bilişsel, duyuşsal ve davranışsal e?ilimleri yansıtan tutum düzeylerini nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, özellikle e?itim programları?n?n veya pedagojik müdahalelerin (yarat?c? drama gibi) ö?rencilerin de?er yargıları üzerindeki etkisini de?erlendirmede kritik rol oynamaktadır.

Ölçek, ho?görü kavram?n? bir de?er olarak ele almakta ve ö?rencilerin farklılıklara karşı gösterdikleri kabul veya reddetme e?ilimlerini ölçerek, sosyal ve duygusal gelişim alan?ndaki ihtiyaçları tespit etmeyi amaçlamaktadır.

Yapı

Ho?görü Tutum Ölçe?i, psikolojideki temel tutum yap?sı?n? ölçmektedir. Tutum, bir objeye, kişiye veya duruma karşı ö?renilmiş ve nispeten kalıcı bir de?erlendirme, duygu ve davranış e?ilimi olarak tanımlanır. Bu ölçek özelinde, yapı, bireyin farklı kültürlerle, inançlara, yaşam tarzlarına ve fikirlere karşı gösterdiği açık fikirlilik ve kabul etme e?ilimini kapsamaktadır.

Güvenirlik analizlerinden elde edilen bulgular, ölçe?in tek bir genel ho?görü tutumu puanı sunmanın yanı sıra, muhtemelen ho?görünün farklı alt boyutları?n? temsil eden çok faktörlü bir yapıya i?aret etmektedir. Bu alt boyutlar, bireyin ho?görüyü nasıl algıladığını ve uyguladığını detaylandırmaya yardımcı olmaktadır.

Geçerlik

Kaynak referansta ölçe?in geçerli?ine dair do?rudan istatistiksel veriler sunulmam??t?r. Ancak, ölçe?in bir akademik çal??ma (Erdem-Zengin & Yalç?nkaya, 2016) kapsam?nda geli?tirilm?i olmas?, içerik geçerli?inin ve yap? geçerli?ine yönelik çal??malar?n yap?ld??n? dü?ündürmektedir.

Geçerlik çal??malar? genellikle ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?ini (içerik geçerli?i) ve di?er teorik olarak ili?kili veya ili?kisiz yap?larla beklenen korelasyonlar? gösterip göstermedi?ini (yap? geçerli?i) incelemeyi içerir. Bu ölçe?in geli?tirme sürecinde uzman?n görü?üne ba?vurulmu? olmas? muhtemeldir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, farklı istatistiksel yöntemlerle detaylı bir ?ekilde incelenmi?tir. Ölçe?in bütünü için hesaplanan iç tutarlılık (Cronbach's Alpha) güvenilirlik katsay?s? **.89** olarak tespit edilmi?tir. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermekte olup, psikometrik aç?dan oldukça yüksek ve kabul edilebilir bir düzeydedir.

Alt faktörler baz?nda iç tutarlılık katsay?lar? ise birinci faktör için **.86**, ikinci faktör için **.70** ve üçüncü faktör için **.63** olarak belirlenmi?tir. Ayrıca, ölçe?in zamana kar?? kararlılı??n? ölçen test-tekrar test güvenilirlik katsay?s? genel olarak **.84** olarak bulunmu?tur. Faktörler baz?nda test-tekrar test katsay?lar? s?ras?yla **.83**, **.73** ve **.82**'dir. Alt ölçeklerin madde-toplam korelasyonlar? **.43 ile .63** aras?nda de?i?mekte olup, bu de?erler maddelerin ölçe?in genel puan?na anlamlı katkı sa?lad??n? göstermektedir. Güvenirlik bulgular?, Çal??kan & Sa?lam (2012, 1431) çal??mas?na at?fla belirtilmi?tir.

Faktör Analizi

Kaynakta sunulan güvenilirlik verileri, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu aç?kça göstermektedir. Ölçek, üç ana faktörden olu?maktadır; bu faktörler ayrı ayrı güvenilirlik analizine tabi tutulmu?tur. Birinci, ikinci ve üçüncü faktörlere ait ayrı ayrı iç tutarlılık ve test-tekrar test katsay?lar?n?n sunulmas?, ölçe?in yap? geçerli?i kapsam?nda bir **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) çal??mas?n?n yap?ld??n? i?aret etmektedir.

Faktörlerin ayrı?k güvenilirlik düzeyleri (özellikle üçüncü faktörün .63 olmas?), bu faktörlerin ho?görü tutumunun farklı?, ancak ili?kili yönlerini ölçtü?ünü göstermektedir. Bu çok boyutlu yap?, ho?görünün basit bir kabulden öte, karma??k sosyal ve duygusal bile?enlere sahip oldu?unu yans?tmaktadır.

Araç Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental)

Format: Likert Tipi Derecelendirme

Language Available: Türkçe

Population Group: ?lkokul Ö?rencileri

Age Group: ?lkokul 4. S?n?f Düzeyi (Yakla??k 9-10 ya?)

Population Details: ?lkokul 4. s?n?f ö?rencileri üzerinde uygulanm??t?r; çal??ma, Sosyal Bilgiler program?ndaki de?erlere odaklanm??t?r.

Test Methodology: Ölçek, yarat?c? drama yönteminin de?erler üzerindeki etkisini ölçmek amacıyla ön test ve son test uygulamalar?nda kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, ?ç Tutarlı?k, Test-Tekrar Test, Psikometri, De?erler E?itimi, Ho?görü Tutumu.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m?na veya ücretlendirilmesine dair bilgi bulunmamaktadır. Ölçek, akademik ve e?itimsel ara?t?rmalarda, referans gösterilmek suretiyle kullan?labilir.

Makalenin orijinal tam metnine bu ba?lant?dan ula??labilir: proje.akdeniz.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: hosgoru-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Erdem-Zengin, E. ve Yalç?nkaya, E. (2016). Yöntem olarak yarat?c? drama kullan?m?n?n ilkokul

4. s?n?f sosyal bilgiler program?ndaki de?erlere etkisi. *Akdeniz ?nsani Bilimler Dergisi* , 6(2), 221-236.

Çal??kan & Sa?lam (2012). (Güvenirlik verilerinin at?fta bulundu?u çal??ma).

Ho?görü Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?e ait maddeler, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r ve bu nedenle burada listelenememektedir. Ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM